

اصول طراحی

تجهیزات حمل و نقل

(در صنعت تایر)

مؤلف: محمدصادق نائبی

عنوان و نام پدیدآور: اصول طراحی تجهیزات حمل و نقل (در صنعت تایر) / مولف: محمد صادق نائبی
مشخصات نشر: تبریز، انتشارات حکیم نظامی گنجه ای، ۱۴۰۳ .
مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص: مصور، جدول.
شابک: ۰ - ۶۲ - ۸۲۵۵ - ۶۲۲ - ۹۷۸
وضعی فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۴۳ - ۱۴۴ .
یادداشت: نمایه .
موضوع: تایرها -- صنعت و تجارت
Tire industry
تایرها -- طراحی
Tires -- Design
چرخها -- طراحی و ساخت
Wheels -- Design and construction
ردہ بندی کنگره: ت/۲۳ HD ۹۱۶۱/۵
ردہ بندی دبیوی: ۴۷۶۷۸۳۲ / ۳۳
شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۲۳۰۳۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: اصول طراحی تجهیزات حمل و نقل (در صنعت تایر)
مؤلف: محمد صادق نائبی
ناشر: انتشارات حکیم نظامی گنجه ای Nezamibook.ir
قطعه: وزیری، ۱۴۴ صفحه
چاپ: اول / ۱۴۰۳
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۰ - ۶۲ - ۸۲۵۵ - ۶۲۲ - ۹۷۸
ارتباط با نویسنده: T.me/msnaebi ، msnaebi@Gmail.com

این کتاب با مجوز رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با شماره پیگیری ۷۵۰۵۷۷۶۱ چاپ شده است.
هرگونه انتشار جزء، یا کل این کتاب بدون مجوز مؤلف ممنوع می باشد.

فهرست مطالب

۵	فهرست مطالب
۶	فهرست اشکال
۸	فهرست نمادها
۱۰	فهرست آحاد
۱۱	فهرست مخفف های فارسی
۱۲	مقدمه
۱۴	تعاریف اولیه
۲۱	دامنه کاربرد
۲۲	نگاهی ساده به حرکت گاری
۲۸	طراحی و انتخاب شاخص های دهگانه گاری
۲۹	شاخص ۱ : تعداد چرخها
۳۲	شاخص ۲ : چیدمانی چرخها
۳۶	شاخص ۳: جنس چرخ
۳۸	شاخص ۴: قطر چرخ
۴۳	شاخص ۵: عرض چرخ
۴۵	شاخص ۶: فاصله طولی چرخها و فاصله طولی گاری
۴۸	شاخص ۷: فاصله عرضی چرخها و فاصله عرضی گاری
۵۰	شاخص ۸: چرخهای متحرک و ثابت
۵۵	شاخص ۹: ارتفاع گاری
۶۳	شاخص ۱۰: سازه بندی و جنس گاری
۷۷	ساخت گاری نمونه دوطبقه براساس شاخصهای دهگانه
۹۱	بررسی شاخص های گاری نمونه
۹۹	ساخت گاری نمونه سه طبقه بر اساس شاخص های دهگانه
۱۱۳	مقایسه گاری نمونه سه طبقه با گاری فعلی
۱۱۵	طراحی دیگر سازه های خط تولید تایرسازی
۱۲۵	لزوم آموزش و اصلاح فرهنگ استفاده از تجهیزات حمل و نگهداری
۱۲۸	نمونه هایی از اشتباهات ساخت
۱۴۱	نمایه ها
۱۴۳	منابع و مراجع

فهرست اشکال

شکل (۱): نمایی از انواع گاری های موتوردار و بدون موتور.....	۲۳
شکل (۲): سینماتیک گاری.....	۲۵
شکل (۳): گاری تک چرخ (فرغون با هر وسیله تک چرخ).....	۲۹
شکل (۴): گاری دو چرخ (چرخها کنار هم و چرخها پشت سر هم).....	۳۰
شکل (۵): گاری سه چرخ (تک چرخ متحرک عقب، تک چرخ متحرک جلو).....	۳۰
شکل (۶): گاری با چهار چرخ و شش چرخ.....	۳۱
شکل (۷): انواع چیدمانی و تعداد چرخ گاری ها.....	۳۲
شکل (۸): دو نوع چیدمانی مستطیلی و لوزی چهار چرخ ها.....	۳۴
شکل (۹): تفاوت میدان گردشی گاری با چرخهای مدل خودرویی و گاری با چرخهای مدل الکتریکی.....	۳۵
شکل (۱۰): تفاوت سطح نشیمن دو چرخ بادی و خشک (صلب).....	۳۶
شکل (۱۱): چرخ صلب فلزی با دور لاستیکی.....	۳۷
شکل (۱۲): مقایسه دو چرخ با شعاع کوچک و بزرگ.....	۳۸
شکل (۱۳): دینامیک دیسکه دوار.....	۳۹
شکل (۱۴): خودروی مشابه با مرکز گردن متفاوت.....	۴۱
شکل (۱۵): مقایسه سطح نشیمن چرخ صلب فلزی و چرخ بادی.....	۴۳
شکل (۱۶): فاصله طولی و عرضی چرخ های یکی گاری.....	۴۶
شکل (۱۷): مقایسه دو خودروی هم طول و هم ارتفاع اما با عرض متفاوت.....	۴۹
شکل (۱۸): دینامیک خودرویی با دو محور فرمانپذیر.....	۵۱
شکل (۱۹): ضریب سفتی گردشی چرخ (حرکت دور زدن یا پیچ جاده را طی کردن).....	۵۲
شکل (۲۰): سه نوع حرکت زاویه ای (یا ممان) خودرو.....	۵۵
شکل (۲۱): افزایش ارتفاع بار و بالا بردن مرکز جرم خودرو.....	۵۷
شکل (۲۲): ممان کلگی ناشی از افزایش ارتفاع بار و بالا بردن مرکز جرم خودرو.....	۵۷
شکل (۲۳): گردش خودرو حول میدان.....	۶۲
شکل (۲۴): مقایسه تحمل تنش خمشی در یک پروفیل مشابه با دو حالت خوابیده و قائم.....	۶۷
شکل (۲۵): یک پروفیل فلزی مستطیلی با دو حالت خوابیده و قائم.....	۶۸
شکل (۲۶): سطح مقطع پروفیل مستطیلی ۳۰ در ۵۰ م.م با ضخامت ۳ م.م.....	۷۰
شکل (۲۷): توزیع وزن گاری و بار در گاری با چرخهای مدل خودرویی.....	۷۲
شکل (۲۸): نمودار توزیع نیرویی در گاری با چرخهای مدل خودرویی.....	۷۳
شکل (۲۹): نمودار توزیع نیرویی در گاری با چرخهایی در انتهای گاری.....	۷۵
شکل (۳۰): دو نمونه از گاری های دو طبقه فعلی.....	۷۸
شکل (۳۱): مقایسه شاسی و تقویتیهای غیرضروری گاری فعلی و گاری نمونه (فقط فیکسچر چرخ).....	۷۹
شکل (۳۲): اتصال جوشی بدون انبساط سطح.....	۸۰
شکل (۳۳): اتصال جوشی سفحات تحت به هم با انبساط کامل.....	۸۱

شکل (۳۴): نابالاتسی محور چرخ بادی و اتصال به بدنہ.....	۸۲
شکل (۳۵): تلاقي دسته گاری ها با محموله گاری های دیگر	۸۵
شکل (۳۶): اختایی کردن چهارگوش گاری.....	۸۶
شکل (۳۷): تعییه ضربه گیر در نقاط ضربه خور گاری	۸۷
شکل (۳۸): مقایسه قوطی ها و لوله ها و تقویتی های گاری فعلی و گاری نمونه	۸۸
شکل (۳۹): انجام آزمون رانش و گردش	۸۹
شکل (۴۰): تفاوت چرخ های جلو و عقب در گاری نمونه	۹۱
شکل (۴۱): چرخ نمونه برای استفاده در محور میانی گاری نمونه	۹۳
شکل (۴۲): ارتفاع طبقه اول و بین طبقات گاری نمونه	۹۷
شکل (۴۳): گاری سه طبقه حمل گرین	۱۰۰
شکل (۴۴): مشکل در چیدن تایر خام در طبقه سوم	۱۰۱
شکل (۴۵): سازه بسیار قوی و غیرضروری گاری های فعلی	۱۰۳
شکل (۴۶): اصلاح هندسی و متربالی گاری با طرح جدید	۱۰۴
شکل (۴۷): چیدمانی چرخهای گاری با مدل لوزوی	۱۰۶
شکل (۴۸): چیدمانی چرخ های گاری با مدل خودرویی	۱۰۶
شکل (۴۹): چرخ نمونه برای استفاده در گلوبی نمونه ساخت	۱۰۷
شکل (۵۰): نسبت فاصله چرخ ها به فاصله طولی گاری در مدل خودرویی	۱۰۹
شکل (۵۱): طرح اولیه گاری با طبقات متحرک	۱۱۱
شکل (۵۲): متربال زائد و خطای طراحی در پالتهای استاندارکی	۱۱۵
شکل (۵۳): متربال زیاد و ساخت نادرست پالت نگهداری و حمل نیم ساخته	۱۱۶
شکل (۵۴): متربال زائد و خطای طراحی در استندهای حمل مواد نیم ساخته	۱۱۷
شکل (۵۵): یک پالت نمونه با کمترین متربال	۱۲۲
شکل (۵۶): نمونه ای از تخریب پالتها بخاطر رانندگی نامناسب لیفترها	۱۲۶
شکل (۵۷): کاهش استحکام سازه بخاطر استفاده از قوطی بصورت خوابیده	۱۲۹
شکل (۵۸): فشار بر موتور و گیریکس لیفتراک بخاطر جابجایی بار غیراستاندارد	۱۳۲
شکل (۵۹): متربال زیاد، تقویتی های غیرضروری و بروفیلهای خوابیده در استندهای حمل	۱۳۳
شکل (۶۰): برویدگی اتصالهای بخاطر اتصال ضعیف لوله به لوله	۱۳۴
شکل (۶۱): برویدگی اتصال باز اتصال با جوش	۱۳۴
شکل (۶۲): استفاده از چرخهای بادی با مقاومت غلتشی و اصطکاک زیاد برای گاری های سبک	۱۳۵
شکل (۶۳): مقایسه چرخ صلب روان با چرخ بادی چسبیده به بدنہ گاری	۱۳۶
شکل (۶۴): بر جستگی ها و تیزی های جوش در محل استقرار تایر	۱۳۷
شکل (۶۵): مشکلات مربوط به اتصال قوطی به لوله	۱۳۸
شکل (۶۶): تبرآهن ۱۶ در پالتهی برای نگهداری بار سبک	۱۳۹

فهرست نمادها

توضیح	تعریف	علامت
سرعت زاویه ای	Angular Velocity	ω
ضریب اصطکاک سطح	Friction Coefficient	μ
طول، طول وسیله نقلیه	Length	L , l
فاصله طولی چرخ ها	WheelBase	WB
فاصله عرضی چرخ ها زمان	Track Time	t
ممان ممان خمشی	Moment Bending Moment	m
ممان اینرسی، ممان سطح	Moment of Inertia	I
نیروی برشی، نیروی قائم سرعت، سرعت خطی	Vertical Velocity	v
جرم	Mass	m
زاویه فرمان، زاویه گردش	Steering Angle	δ
زاویه شتاب زاویه ای	Angle Angular Acceleration	α
تنش تنش خمشی	Stress Bending Stress	σ
تنش تنش برشی	Stress Shear Stress	τ
طول، طول پروفیل، طول خودرو شتاب	Length Acceleration	a
عرض، عرض پروفیل، فاصله محور عقب تا g	Width	b
زاویه لغزش، زاویه بین سرعت و جهت خودرو	Slip Angle	β
شعاع، شعاع گردش حول یک نقطه، شعاع دایره	Radius	R , r
شعاع مؤثر	Effective Radius	Re
شتاب ثقل زمین ($9,81 \text{ m/s}^2$)	Gravity acceleration	g

نیرو	Force	F , f
سفتی گردشی تایر، سفتی تایر در دور زدن	Cornering Stiffness	C
نقطه فرمان خنثی	Neutral Static Point	NSP
محدوده استاتیکی	Static Range	X_N
نسبت فاصله محوری خودرو به طول کل خودرو	Wheel to Length Ratio	WLR
مرکز جرم، مرکز نقل	Center og Gravity	cg
قطر، قطر دایره	Diameter	D,d
سرعت در راستای افق، مؤلفه افقی بردار سرعت	Horizontal Velocity	U
فاصله لبه سطح مقطع تا مرکز جرم سطح مقطع	Center	c

فهرست آحاد

عنوان فارسی	عنوان لاتین	واحد
متر (واحد طول)	Meter	m
سانتیمتر (واحد طول)	Centimeter	cm
میلیمتر (واحد طول)	Millimeter	mm
درجه (واحد زاویه)	Degree	$^{\circ}$ – deg
رادیان (واحد زاویه)	Radian	rad
رادیان بر ثانیه (واحد سرعت زاویه ای)	Radian per Second	rad/s
متر بر ثانیه (واحد سرعت)	Meter per Second	m/s
کیلومتر بر ساعت (واحد سرعت)	Kilometer per Hour	km/hr
ثانیه (واحد زمان)	Second	s – sec
ساعت (واحد زمان)	Hour	hr
متر بر محدود ثانیه (واحد شتاب)	Meter per Square Second	m/s²
هزار، کیلو، 10^3	Kilo	k
میلیون، مگا، 10^6	Million , Mega	M
نیوتن (واحد نیرو)	Newton	N
پاسکال، نیوتن بر محدود متر (واحد فشار و تنش)	Pascal	Pa
نیوتن بر محدود ثانیه، پاسکال (واحد فشار و تنش)	Newton per Square Meter	N/m²
نیوتن متر (واحد ممان)	Newton Meter	N.m
کیلوگرم (واحد جرم)	Kilogram	kg
کیلوگرم نیرو (واحد نیرو)	Kilogram Force	kg.f
کیلوگرم متر (واحد ممان)	Kilogram Mcter	kg.m
متر مربع (واحد سطح)	Square Mcter	m²
اینچ (واحد طول)	Inch	in
اینچ مربع (واحد سطح)	Square Inch	in²
پوند بر اینچ مربع، بی اس آی (واحد فشار و تنش)	Pound per Square Inch	psi

فهرست مخفف های فارسی

متر	: .م	*
سانتیمتر	: س.م	*
میلیمتر	: م.م	*
کیلوگرم	: ک.گ	*
نیوتن	: ن.	*
کیلو نیوتن	: ک.ن	*
نیوتن . متر	: ن.م	*
کیلوگرم نیرو	: ک.گ.ن	*
مگاپاسکال	: م.پ	*

مقدمه

سادگی تجهیزات حمل و نقل در خطوط تولیدی مانند انواع گاری و پالت، گاهی ما را به این اشتباه سوق دهد که هر طور دوست داریم آنها را بسازیم چراکه برخلاف خودرو، خطر جانی ندارد و سرنشین آن، برخلاف سرنشین خودرو، زبان ندارد که به مشکلات آن اعتراض کند! در حالیکه خواهیم دید تحلیل مکانیکی یک گاری با تحلیل مکانیکی یک خودرو یکسان است و فقط در انتهای روابط پیچیده مکانیکی است که آن روابط را برای دینامیک خودرو ساده سازی می کنیم یا برای دینامیک گاری. عدم آگاهی از تحلیل مکانیکی انواع سازه ها باعث می شود آن سازه را بسیار محکم و اصطلاحاً دست بالا بسازیم اما همین کار علاوه بر هدررفت سرمایه ارزشمند آهن آلات، برای همیشه کاربران و حمل کنندگان آنرا دچار خستگی و آزار می کند، حتی اگر حامل آن، یک لیفتراک و پنتراک باشد.

از طرفی بسیاری از آگاهان به تلاش مکانیک حاضر نیستند برای ساخت یک پالت ساده یا چهارچرخ ساده خود را در گیر فرمول های پیچیده مکانیکی کنند.

فقدان یک مرجع مختصر و گویا برای طراحی انواع تجهیزات حمل و نقل در خطوط تولیدی بوجیه در خط تولید صنعت تایر، باعث شد این کتاب تهیه شود تا طراحان و سازندگان این تجهیزات برای ساخت آنها، در گیر کتابهای تخصصی و فرمول های پیچیده مکانیکی نشوند و یا بر عکس، بدون توجه به اصول علمی، تجهیزات سنگین نسازند. لذا این کتاب تهیه شد تا کار سازندگان آسان شود و حتی بدون توجه به مبانی علمی و فرمولهای این کتاب، صرفاً با استناد به نتایج شاخص های دهگانه ارائه شده در این کتاب، با اطمینان خاطر، سازه مورد نظر را طراحی کرده و بسازند.

در این کتاب، تلاش شده است انواع گاری های چهارچرخ (4Wheel Cart) و پالتها، با اصول مهندسی، طراحی شود. علیرغم اینکه در این کتاب به انواع چهارچرخ های موتوردار (4Wheel Cart) و نفربر (4Wheel vehicle) اشاره خواهد شد، لیکن هر نوع شاهد یا استدلالی از خودروهای موتوردار، صرفاً برای مقایسه و اثبات ادعاهاست و مبنای این کتاب، بررسی چهارچرخ های دستی حامل بار خصوصاً در خط تولید تایرسازی می باشد. در طول مباحث، همواره شاهد خواهیم بود که اصول طراحی چهارچرخ ها اعم از نفربر یا

موتوربر، شباهت بسیار زیادی به هم دارند و از اصول دینامیکی مشابهی تبعیت می کنند و تفاوت اصلی آنها در سرعت انداز گاری و سرعت بالای خودرو هست.

گاری مانند مینی بوس، ون یا خودرو، در خانواده چهار چرخ ها (Four Wheels) تعریف می شود با این تفاوت که کشنده مکانیکی ندارد و انسان آن را انتقال می دهد اما اصول طراحی حاکم بر چهار چرخ ها بر گاری نیز حاکم است و لازم است بنا بر کاربری هر گاری (مانند انتقال بیمار، انتقال بار، سبد خرید فروشگاهی، کالاسکه کودک و ...) طراحی شود.

در این کتاب مؤلفه های مهم دینامیکی و هندسی گاری اعم از ارتفاع، عرض، طول، جنس، چیدمانی، چرخ، استحکام، مانورینگ و ... مورد بررسی قرار گرفته و بهترین انتخاب انجام خواهد گرفت.

در این کتاب با مبنا قرار دادن چند گاری و استند فعلی و نشان دادن خطاهای طراحی آن، طراحی صحیح ارائه خواهد شد. انواع گاری، پالت، استند و حتی قفسه های یک انبار در خط تولید تایرسازی، لازگوی این کتاب تبعیت می کنند و لازم است تمام سازه های دینامیکی و استاتیکی مورد استفاده در تاخش نیم ساخته ها، تایر خام، تایر پخته، بید اپکس، استیلاستیک، انبارش و ... بر همین اساس ساخته شوند.

در خاتمه لازم می دانم از چند پرسنل شرکت کویرتایر آنها را تکمیل این کتاب بمنه را یاری دادند، کمال امتنان را داشته باشم:

خانم مهندس معصومه کلهر مقدم بابت ویرایش کتاب، آقای احسان حسینی بابت ویرایش برخی تصاویر، آقای رضا ناصح بایت تهیه جلد کتاب، آقایان فرسادی و فاطمی بابت نقشه کشی، پرسنل کارگاه ساخت بویزه آقای بادی که در ساخت چندین گاری و پالت نمونه رحمت کشیدند، و در رأس همه آنان از مدیرعامل محترم کویرتایر جناب آقای زینلی بابت مجوز انجام این پژوهه و نیز انتشار این کتاب.

محمدصادق نائبی

عضو هیئت مدیره و معاون طرح توسعه شرکت کویرتایر

تعاریف اولیه

✓ گاری /Cart/ :

وسیله چرخ دار برای حمل انواع بار، بیمار، کودک و ... فارق از اینکه ممکن است هر یک از آنها نام اختصاصی مانند فرغون، کالسکه، صندلی چرخان، ویلچر، درشکه و ... داشته باشند.

✓ چهار چرخ /4Wheel/ :

وسیله نقل و انتقال بار یا نفر که روی چهار چرخ حرکت کند.

✓ چهار چرخ موتوردار /Motorized 4Wheel/ :

وسیله نقلیه چهار چرخی مانند خودرو که حرکت آن توسط موتور تأمین شود.

✓ گاری دستی /Hand Cart/ :

گاری که آن را انسان حمل می کند.

✓ گاری موتوری /Motorized Cart/ :

گاری که یکشنبه آن نیروی موتور باشد نه نیروی انسان یا حیوان. در این تعریف، بخش تریلی تراکتور یا ترک و حتی موتورسیکلت یا خودرو نیز جزو گاری‌های موتوری محسوب می شوند.

✓ تنش / Stress :

نیروی واردہ بر سطح است که در دو نوع محوری و برشی تعریف می شود. تنش محوری شامل تنش ناشی از نیروی محوری (کششی یا فشاری) و تنش ناشی از ممان خمشی است. تنش برشی از نیروی برشی و ممان پیچشی ناشی می شود. فشار نیز نوعی تنش از نوع محوری و قائم بر سطح است. واحد آن، نسبت واحد نیرو (مانند نیوتون یا پوند) بر واحد سطح (مانند مترمربع یا اینچ مربع) است که با Pa یا psi نشان می دهد. تنش کششی (Tensile Stress) در اثر اعمال نیرو به سمت خارج از بدنه جسم ایجاد شده و باعث ازدیاد طول جسم می شود اما تنش فشاری (Compressive Stress) بر اثر اعمال نیرو به سمت داخل بدنه جسم ایجاد شده و باعث فشردگی جسم می شود. تنش خمشی (Bending Stress) خمیدن جسم بخار اعمال ممان خمشی یا نیروی عمودی جسم ایجاد می شود. در تنش پیچشی (Torsional Stress)، جسم بخار اعمال ممان پیچشی یا نیروی عمودی خارج از محور مرکزی، می پیچد. در تنش برشی (Sharing Stress)، جسم بخار یک نیروی عمود بر سطح مانند چاقو بریده می شود. در تنش فشاری یا تنش حجمی (Volume Stress) که نوعی تنش محوری است، جسم در تمام جهات تحت فشار از جانب نیروهای مشابه و عمود بر سطح است مانند فشاد باد داخل تایر که به تمام سطح داخلی تایر، فشار وارد می کند. در نوع دیگری از تنش به نما کمانش (Buckling)، ستون یا میله ای (حتی ورقی) که تحت یک بار مانند وزن ساختمان که روی آن اعمال می شود، شکم داده (کمان ایجاد شده) و تحمل خود را از دست می دهد.

✓ کرنش /Strain :

نسبت افزایش طول جسم به طول اولیه ناشی از اعمال تنش است و ممکن است بصورت خطی (مانند کشیدگی) یا زاویه‌ای (مانند پیچاندن یک سیم) باشد. کرنش، بخاطر تقسیم طول بر طول، فاقد بعد است.

✓ فرمان جلو - فرمان عقب /Front Steer-Rear Steer :

گاری که چرخ‌های جلوی آن متحرک و چرخان باشد، گاری فرمان جلو و گاری که چرخ‌های عقب آن متحرک و چرخان باشد، گاری فرمان عقب نامیده می‌شود.

✓ فاصله طولی گاری /Length :

فاصله بیرونی ترین نقاط از بدنه گاری در ابتدا و انتهای آن است که با چشمپوشی از دسته گاری، آنرا برابر با گفته گاری می‌گیریم.

✓ فاصله طولی چرخها /Wheelbase :

فاصله بین دو چرخ در راستای طولی است.

✓ فاصله عرضی گاری /Width :

فاصله بیرونی ترین نقاط از بدنه گاری است.

✓ فاصله عرضی چرخها /Track :

فاصله بین دو چرخ در عرض است.

✓ راحتی سفر /Ride Comfort :

مؤلفه‌هایی هستند مانند سختی و نرمی فنربندی خودرو، تندا و روانی ترمز خودرو که در دست اندازها یا ترمزها یا سرعت و سبقت، باعث انتقال ضربه به سرنشین یا

بار شده و سرنشین یا بار تحت آنها می تواند راحت یا ناراحت شود و تقریباً نیمی از درجات آزادی یک وسیله نقلیه مبین این موضوع هستند. راحتی سفر از سیستم تعليق خودرو نشأت می گیرد.

✓ خوش فرمانی /Handling

مؤلفه هایی مانند انواع تعادل عرضی و طولی یا دور زدن و ... که وسیله نقلیه را در حالت تعادل نگه می دارد و ربطی به سرنشین ندارد، خوش فرمانی نامیده می شود. این شاخص مهم را ممکن است با نامهای دیگری مانند خوش دستی، فرمانپذیری، کنترل پذیری، هدایت پذیری و پایداری نیز به کار ببرند. در واقع خوش فرمانی، احساسی است که راننده او خودروی خود دارد و می داند هر پیچی را با چه سرعت برآند یا هر دست اندازی را با چه سرعت رد کند در حالیکه راحتی سفر، احساسی است که همراهان راننده از آسایش و راحتی خودرو دارند. خوش فرمانی خودرو از سیستم ترمز و سیستم فرمان خودرو ناشی می شود اما مهمترین عامل پایداری یک وسیله نقلیه، توزیع جرم درست و مناسب در طول، عرض و ارتفاع است. اشتباہ در طراحی هر یک از این سه مختصات، ممکن است منجر به چپ کردن آن وسیله نقلیه و کاهش اعتبار برنده خودرو شود.

✓ زاویه لغزش β /Slip Angle

زاویه بین محور طولی وسیله نقلیه و راستای سرعت وسیله نقلیه است و با زاویه فرمان متفاوت است.

✓ زاویه فرمان δ /Steering Angle